

Gymnázium, Ústí nad Orlicí, T. G. Masaryka 106

Seminář společenských věd

Školní rok 2016/2017

**Porovnání nesezdaného soužití a manželství
z ekonomického hlediska**

Seminární práce

Eliška Langová (7. B)

OBSAH

1	Úvod	4
2	Stručný úvod do nesezdaného soužití	6
2.1	Co je to nesezdané soužití?	6
2.2	Jaké druhy nesezdaného soužití rozlišujeme?	6
2.3	Rozdíl mezi manželstvím a nesezdaným soužitím	6
3	Dědictví nesezdaných partnerů	8
3.1	Místo druha a družky ve skupinách dědění	8
3.1.1	Stručný úvod do problematiky skupin dědění	8
3.1.2	V jaké skupině se nachází druh a družka?	8
3.1.3	Porovnání postavení nesezdaných partnerů s manželi ve třídách dědiců	8
3.2	Dědická smlouva	8
4	Rozdíly mezi manželstvím a nesezdaným soužitím a jejich dopad na nesezdané soužití .	9
4.1	Společné jmění manželů a podílové spoluvlastnictví	9
4.2	Vyživovací povinnost mezi partnery	9
4.3	Vdovský a vdovecký důchod	10
4.4	Bydlení nesezdaných partnerů	10
5	Hospodaření s příjmy nesezdanými partnery	12
5.1	Společné či oddělené hospodaření	12
6	Výhody a nevýhody nesezdaného soužití z ekonomického hlediska	13
6.1	Některé výhody života v nesezdaném soužití	13
6.2	Některé nevýhody života v nesezdaném soužití	13
7	Hospodaření nesezdaného porozvodového soužití – Anonymní dotazník	14
7.1	Faktory ovlivňující následující odpovědi	14
7.2	Vyhodnocení hlavních otázek	14
7.2.1	Společné, či oddělené hospodaření	14
7.2.2	Kdo z partnerů s financemi hospodaří	15
7.2.3	Způsob hospodaření	16
7.2.4	Domácnost s dětmi, či bez nich	17
7.2.5	Výše příjmů partnerů	18
7.2.6	Zaměstnanost partnerů	18
7.2.7	Vliv zkušeností z předchozích vztahů na způsob hospodaření	19
7.2.8	Výhodnost nesezdaného soužití oproti manželství	20

7.2.9	Důležitost finančního zabezpečení.....	21
8	Závěr.....	23
9	Seznam zdrojů.....	25

Přílohy

1 Úvod

Jedním z úkolů studentů, kteří si vybrali jako jeden ze svých volitelných seminářů seminář společenských věd, je napsat ve třetím ročníku seminární práci, na téma, které si na začátku školního roku sami zvolí ze seznamu, jež jim poskytne pan profesor Brdčíčko. Mně osobně tento výběr zabral nějaký čas, nemohla jsem se totiž rozhodnout, jaké téma se mi nejvíce zamlouvá a o jakém budu schopna práci zpracovat. Protože jsem se chtěla zabývat něčím, co nějak souvisí s právem, připsala jsem nakonec svoje jméno pod tematický okruh právo, ekonomie aj. a zvolila si téma nesezdané soužití z ekonomického hlediska.

Nejdříve jsem netušila, co všechno bych měla do seminární práce zahrnout a jak přesně budu postupovat. Požádala jsem tedy o radu pana profesora, a ten mě navedl správným směrem. Cílem mojí práce bylo porovnat nesezdané soužití s manželstvím z hlediska Právního řádu České republiky a zamyslet se nad tím, jaký dopad mají rozdíly mezi nimi na druha a družku a jejich ekonomické postavení. Navíc jsem se ještě zajímala o problematiku společného a odděleného hospodaření. Tyto poznatky by tak mohly obohatit studenty, kteří se nejspíše jednoho dne také budou rozhodovat o tom, zda uzavřou sňatek, či budou žít s vyvoleným partnerem „na hromádce“.

Seminární práci jsem se zabývala skoro celý školní rok. Poté, co jsem našla vhodné téma, jsem v podzimních měsících vyhledávala vhodné zdroje, pokud to byly online zdroje, tak jsem si je postupně v internetovém vyhledávači ukládala, v případě knižních zdrojů jsem nejdříve také brouzdala na internetu, abych zjistila, jaké všechny knihy o tématu vůbec existují a některé z nich jsem si pak vyhledala v katalogu Městské knihovny Ústí nad Orlicí nebo městských knihoven v okolí. Jednu knihu (nebo spíše učebnici) s názvem České rodinné právo¹ jsem si dokonce i koupila, byla to však chyba, protože jsem si neuvědomila, že je od roku 2012 nový občanský zákoník a zmiňovaná kniha vyšla v roce 2006, tím pádem informace v ní už nejsou aktuální. Nakonec mi ale i tak posloužila. Prolistovala jsem ji a aspoň jsem si rozšířila vědomí o tom, co dříve v zákoníku bylo a pokud mi připadalo, že bych dané informace mohla využít, prošla jsem si nový občanský zákoník online², abych zjistila, jestli dané zákony stále platí a případně je ve své práci uplatnila. Také jsem si půjčila knihy jako Partnerství, manželství a paragrafy³, Rodinné právo v otázkách a odpovědích⁴ či Manželství a paragrafy⁵, ve všech třech případech však nastal stejný problém jako u první knihy, byly vydány několik let před aktuálním zákoníkem. Nejvíce jsem tedy čerpala z online zdrojů, např. z článků ze Sociologického časopisu⁶.

---

¹ HRUŠÁKOVÁ, Milana a Zdeňka KRÁLÍČKOVÁ. *České rodinné právo*. 3., přepracované a doplněné vydání. Brno: Masarykova univerzita: Doplněk, 2006. ISBN 80-7239-192-5.

² Občanský zákoník: § 655-975 Část druhá Rodinné právo. *Občanský zákoník* [online]. [cit. 2016-11-28]. Dostupné z: <http://obcanskyzakonik.propravo.cz/2014/03/655-975-cast-druha-rodinne-pravo.html>

³ CHODĚRA, Oldřich. *Partnerství, manželství a paragrafy*. Praha: Grada, 2002. ISBN 80-247-0217-7.

⁴ KRÁLÍČKOVÁ, Zdeňka. *Rodinné právo v otázkách a odpovědích*. Praha: Computer Press, 2000. ISBN 80-7226-365-X.

⁵ HRUŠÁKOVÁ, Milana. *Manželství a paragrafy*. Praha: Computer Press, 2000. ISBN 80-7226-409-5.

⁶ CHALOUPKOVÁ, Jana. Dohromady, nebo každý zvlášť? Hospodaření s příjmy manželských a nesezdaných párů. In: *Sociologický časopis* [online]. Sociologický ústav AV ČR, 2006, 42(5), 971-986 [cit. 2017-04-02]. ISSN 2336-128X. Dostupné z:

http://sreview.soc.cas.cz/uploads/662faba09afbab130d7452e72004b5709000cea1_612_08Chaloupkova20.pdf

V listopadu jsem začala psát úvodní kapitolu, kterou jsem v prosinci odevzdala jako pilotní studii a v lednu jsem pracovala na dalších kapitolách. Asi v polovině března jsem začala tvořit dotazník, ve kterém jsem se zabývala již zmíněným hospodařením nesezdaných párů. Jako cílovou skupinu jsem si vybrala nesezdané porozvodové soužití, protože v mém okolí je nejvíce takových vhodných respondentů. Zním totiž velmi málo mladých lidí, kteří by sdíleli domácnost a hospodaření s partnerem, aby si vyzkoušeli společný život před manželstvím a lidí, kteří žijí „na hromádce“ celý život ještě méně. Některé dotazníky jsem tedy rozeslala mezi své kamarády, o kterých vím, že jejich rodiče žijí v nesezdaném porozvodovém soužití, některé jsem sdílela na internetu pomocí webové aplikace Survio.cz⁷ a zbylé dotazníky jsem umístila do ordinace mojí maminky⁸ v České Třebové. Tímto bych chtěla poděkovat zdravotní sestře Blance Rambouskové za to, že mi s rozšiřováním dotazníků mezi pacienty pomohla.

Největší část seminární práce (jako dopsání teoretické části a vyhodnocení praktické části-dotazníku) jsem vytvořila během dubna a května.

Práce se tedy skládá z několika kapitol, které skrývají ještě podkapitoly. Celkově tedy práce čítá devět částí a přílohy (kam jsem umístila na ukázkou dotazník), mimo úvodu a závěru zde najdeme stručný úvod do nesezdaného soužití, kde jsem mimo jiné shrnula rozdělení různých typů nesezdaného soužití a definovala co nesezdané soužití je. Další kapitola se zabývala dědictvím druha a družky a jejich umístěním ve třídách dědění. V pořadí čtvrtá kapitola je o rozdílech mezi nesezdaným soužitím a manželstvím a jejich dopadem na nesezdané soužití, kde zmiňuji společné jmění manželů, podílové spoluvlastnictví, vdovský a vdovecký důchod, vyživovací povinnosti mezi partnery a také bydlení druha a družky. V další kapitole jsem rozebírala hospodaření s příjmy nesezdanými partnery a faktory, které jejich hospodaření ovlivňují. V poslední teoretické kapitole jsem shrnula některé poznatky a zmínila některé další výhody a nevýhody nesezdaného soužití z ekonomického hlediska. Sedmá kapitola za sebou skrývá již zmiňovaný dotazník, kterým jsem chtěla zjistit, jestli lidé v nesezdaném soužití častěji hospodaří společně, či odděleně. Poté už následuje závěr, seznam zdrojů a přílohy. Za nejprínosnější část své práce považuji právě dotazník, protože v něm jsem si vyzkoušela jak složité je, zjišťovat informace od respondentů a ty později vyhodnocovat, zároveň to pro mě byla ale nejzajímavější část, protože jsem tak mohla projevit svojí badatelskou schopnost.

Na závěr musím říci, že mě psaní seminární práce určitě obohatilo, protože jsem se alespoň naučila, jak by se taková práce měla psát, na druhou stranu u mě vyvolala celoroční stres z toho, že ji napsat nezvládnu nebo nestihnu. Všechno zlé je ale snad k něčemu dobré.

Nakonec bych chtěla poděkovat panu profesorovi Brdíčkoví za všechny rady, které mi během psaní seminární práce poskytl.

---

⁷ Survio s.r.o. Survio [online] [cit. 2017-05-08] Dostupné z: <https://www.survio.com/cs/>

⁸ MUDr. Romana Langová - praktická lékařka pro dospělé - Litomyšlská 322, Česká Třebová 2, 560 02

2 Stručný úvod do nesezdaného soužití

2.1 Co je to nesezdané soužití?

Nesezdané soužití je často užívané označení pro ženu a muže, kteří žijí společně v jedné domácnosti jako manželé, aniž by před tím uzavřeli sňatek. Přestože nesezdané soužití nespĺňuje definici rodiny podle právního řádu České republiky, zákoník ho úplně neopomíjí.⁹ Jak můžeme vidět na internetové stránce: „Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, dále jen („NOZ“), obecně nesezdané soužití nijak neupravuje, to však neznamená, že s ním na některých místech nepočítá, nesezdané soužití je zavedeným institutem rodinného práva.“¹⁰ „Byť tedy nesezdané soužití není soukromoprávní úpravou komplexněji upraveno (jako je tomu v případě manželství či registrovaného partnerství), zákon s jeho existencí na mnoha místech počítá a zakotvuje určitá práva a povinnosti z tohoto svazku vyplývající.“¹¹ Autor podotýká, že dlouhodobě kohabituující partneři jsou nazýváni jako druh a družka.¹² Nesezdané soužití má ve světě mnoho dalších synonym či označení.¹³

2.2 Jaké druhy nesezdaného soužití rozlišujeme?

Můžeme rozlišit více druhů nesezdaného soužití. Dané soužití poté ovlivňuje způsob společného života partnerů, jejich finanční hospodaření a cíle.¹⁴

- a) Soužití porozvodové - v tomto případě spolu žijí partneři, kteří jsou rozvedení a nemají v plánu znovu stanout před oltářem.¹⁵
- b) Soužití dočasné neboli „manželství na zkoušku“ - v dnešní době oblíbená životní etapa, kdy spolu v jedné domácnosti žije mladý pár, který chce v budoucnu uzavřít sňatek, ale nejprve nějaký čas žije nesezdaně, aby si společný život vyzkoušel.¹⁶
- c) Trvalé nesezdané soužití („život na hromádce“) – alternativa manželství, tedy označení pro partnery, kteří žijí ve společné domácnosti a také společně hospodaří, ale nemají v plánu vstoupit do manželství, přesto mají potomky.¹⁷

2.3 Rozdíl mezi manželstvím a nesezdaným soužitím

Hlavní rozdíl mezi manželstvím a nesezdaným soužitím je: „Manželství je trvalé společenství muže a ženy založené zákonem stanoveným způsobem. Hlavním účelem

---

⁹Srov. VEIGLOVÁ, Martina. *Nesezdané soužití - sociální a právní aspekty* [online]. Brno, 2010, s. 13 [cit. 2016-11-28]. Dostupné z:

http://digilib.k.utb.cz/bitstream/handle/10563/12156/veiglov%C3%A1_2010_dp.pdf?sequence=1&isAllowed=y. Diplomová práce. Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, Fakulta humanitních studií, Institut mezioborových studií Brno. Vedoucí práce Miroslava Kejčová.

¹⁰DORČÁK, Lukáš. Nesezdané soužití a jeho právní aspekty. In: *Muj-pravnik.cz* [online]. 2009 [cit. 2016-11-28]. Dostupné z: <http://muj-pravnik.cz/nesezdané-soužití-jeho-právní-aspekty/>

¹¹Tamtéž.

¹²Tamtéž.

¹³Srov. VÍTEČKOVÁ, Miluše a Iva BRABCOVÁ. Nesezdané soužití - součást proměny rodiny (přehledová studie). In: *KONTAKT: časopis pro ošetřovatelství a sociální vědy ve zdraví a nemoci* [online]. 2010, Roč. XII, č. 4. S. 488 [cit. 2016-11-28]. ISSN 1804-7122. Dostupné z: <http://casopis-zsfj.zsf.jcu.cz/kontakt/administrace/clankyfile/20120423193745659169.pdf>

¹⁴Toto rozdělení také pochází z diplomové práce *Nesezdané soužití – sociální a právní aspekty*, s. 16

¹⁵*Nesezdané soužití - sociální a právní aspekty*, s. 16

¹⁶Tamtéž.

¹⁷Tamtéž.

*manželství je založení rodiny a řádná výchova dětí.*¹⁸ Rozdíl je tedy jednak ve vzniku a zániku manželství a nesezdaného soužití. Manželství totiž vzniká uzavřením sňatku a musí být ukončeno rozvodem¹⁹, nesezdané soužití vzniká a také zaniká na základě dobrovolného rozhodnutí partnerů.²⁰ Další rozdíly jsou v právech a povinnostech nesezdaných partnerů a manželů, které se týkají např. vyživovací povinnosti mezi partnery, dědických nároků, společného jmění apod.²¹ Mezi dětmi narozenými v manželství a nesezdaném soužití žádný rozdíl není. Zákoník mluví jak o nesezdaných partnerech, tak i manželích jako o rodičích, kteří jsou si v této roli rovni.²²

Tyto rozdíly a další aspekty ovlivňují finanční možnosti a zajištění nesezdaně spolu-žijících partnerů.

---

¹⁸ HRUŠÁKOVÁ, Milana a Zdeňka KRÁLÍČKOVÁ. *České rodinné právo*. 3., přepracované a doplněné vydání. Brno, Masarykova univerzita: Doplněk, 2006, s. 51. ISBN 80-7239-192-5.

¹⁹ Občanský zákoník: § 655-975 Část druhá Rodinné právo. Občanský zákoník [online]. [cit. 2016-11-28]. Dostupné z: <http://obcanskyzakonik.propravo.cz/2014/03/655-975-cast-druha-rodinne-pravo>

²⁰ PULKRÁBKOVÁ, Eva. *Právní a sociální aspekty osob žijících v manželství a nesezdaném soužití*. Brno, 2010, s. 36 [cit. 2016-12-17]. Dostupné z:

http://digilib.k.utb.cz/bitstream/handle/10563/13443/pulkr%C3%A1bkov%C3%A1_2010_bp.pdf?sequence=1&isAllowed=y. Bakalářská práce. Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, Fakulta Humanitních studií, Institut mezioborových studií Brno. Vedoucí práce Miroslava Kejčová.

²¹ Tamtéž, s. 37-39

²² *Občanský zákoník* [online], § 855-927

3 Dědictví nesezdaných partnerů

3.1 Místo druha a družky ve skupinách dědění

3.1.1 Stručný úvod do problematiky skupin dědění

Přestože občanský zákoník nesezdané soužití nijak neupravuje (jak již bylo zmíněno výše v kapitole 1.1), druh a družka mohou v případě smrti partnera dědit mimo závěti a dědické smlouvy (o té viz níže v kapitole 2.2) také ze zákona. A to v případě, že spolu sdíleli domácnost a společně se o ni starali alespoň jeden rok před jeho smrtí.²³

3.1.2 V jaké skupině se nachází druh a družka?

Druh a družka patří do druhé a třetí třídy dědiců. Ve druhé třídě dědí druh či družka spolu s rodiči zesnulého druha, a to v případě, že v první třídě dědiců nedědí druhovy děti či jejich děti. Ve třetí třídě dědí druh či družka společně se sourozenci zemřelého či jejich dětmi, za předpokladu, že ve druhé skupině nedědí druhovi rodiče.²⁴

3.1.3 Porovnání postavení nesezdaných partnerů s manželi ve třídách dědiců

Manželé na rozdíl od druha a družky dědí už v první třídě dědění. Mají tak jistotu, že se k nim jejich dědický podíl dostane. V případě nesezdaného soužití tomu tak být nemusí, protože v dědění mají přednost děti zůstavitele. Manželé jsou tak lépe ekonomicky zajištěni.²⁵

3.2 Dědická smlouva

Druh a družka by mohli nejistotu, týkající se finančního zajištění v případě smrti partnera, vyřešit dědickou smlouvou, kterou by spolu uzavřeli. Ze zákona druh družce či naopak nemůže touto formou odkázat celý svůj majetek, ale pouze tři čtvrtiny pozůstalosti. Pokud by chtěl odkázat i poslední čtvrtinu, musel by toto přání zapsat do závěti, která by toto dědictví družce zaručila.²⁶ Tento krok však není možný, pokud po zemřelém zbylí tzv. neopominutelní dědici (potomci či jejich potomci), kterým se musí dostat jejich zákonný podíl, aniž by se při tom nahlíželo k úkonům zůstavitele (jako například uzavření dědické smlouvy či závěti).²⁷

---

²³ Občanský zákoník: § 1633-1641 Díl 4 Zákonná posloupnost. *Občanský zákoník* [online]. [cit. 2017-02-05]. Dostupné z: <http://obcanskyzakonik.propravo.cz/2014/04/1633-1641-dil-4-zakonna-posloupnost.html>

²⁴ Tamtéž

²⁵ Tamtéž

²⁶ *Občanský zákoník* [online], § 1582-1593

²⁷ *Občanský zákoník* [online], § 1642-1664

4 Rozdíly mezi manželstvím a nesezdaným soužitím a jejich dopad na nesezdané soužití

4.1 Společné jmění manželů a podílové spoluvlastnictví

Po uzavření sňatku mezi manželi vzniká společné jmění. To znamená, že jsou oba až na výjimky vlastníky majetku získaného během manželství, dále však také mají svůj výhradní majetek. U druhá a družky ovšem ke vzniku společného jmění nedochází. A tak mají buď každý svůj výhradní majetek, anebo mohou majetek získat do podílového spoluvlastnictví. Například když se rozhodnou si společně koupit dům, ve smlouvě mohou být oba uvedeni jako vlastníci, bude zde však také zmíněno, jak velký podíl jim připadá. Pokud se nedomluví jinak, každému náleží polovina. Koupí-li si během trvání vztahu něco, co nechtějí mít jako společný majetek, spadá tato věc do výhradního majetku druhá či družky.

Finanční příjmy manželů také patří do společného jmění. U nesezdaného soužití tomu tak však není. Finance partnerů se řadí do jejich výhradního majetku.

Díky tomu, že mezi sebou druh a družka nemají společné jmění, nemusí je nutně zasáhnout dluhy druhého partnera. Stalo by se tomu tak pouze v případě, že by se oba k dluhům přihlásili. Pokud dluh zasahuje do podílového spoluvlastnictví, jsou partneři nuceni ho splatit oba, a to ve výšce svého podílu. V manželství se dluh dotkne pravděpodobně obou partnerů, nestane se tak jen v některých případech.²⁸

Fakt, že mezi druhem a družkou nevzniká společné jmění, má nepochybně vliv na jejich ekonomické postavení. Z mého pohledu nejsou tak dobře zákonem zajištěni jako manželé, avšak neexistence společného jmění může působit výhodně v případě dluhů jednoho z partnerů.

4.2 Vyživovací povinnost mezi partnery

Mezi partnery v nesezdaném soužití vyživovací povinnost na rozdíl od manželů nevzniká. Mohou si ovšem poskytovat výživné dobrovolně.²⁹ Pokud se druh či družka dostanou do finančních potíží a před nynějším nesezdaným vztahem žili ve svazku manželském, mohou požadovat výživné na svém bývalém manželovi. Výživné už však nemusí být v takové výši, aby měli oba stejnou životní úroveň a jeho získání má několik podmínek. Hlavní příčina finančních potíží partnera by měla mít původ v manželství (např. žena během manželství nechodila do práce a starala se o děti a domácnost, a díky tomu by na dlouhou dobu vypadla z pracovního procesu a nebyla se schopna po rozvodu znovu začlenit a uživit se s pomocí svých příjmů sama atd.). Další podmínky jsou uvedeny v Občanském zákoníku: „*Při rozhodování o výživném nebo o jeho výši vezme soud zřetel, jak dlouho rozvedené manželství trvalo a jak dlouho je rozvedeno, jakož i zda*

---

²⁸TOMEŠOVÁ, Jana. Srovnání právní úpravy manželství a nesezdaného soužití – II. díl, majetkové vztahy za trvání svazku. In: *Právní prostor* [online]. ATLAS consulting spol. s r.o. [cit. 2017-03-25]. Dostupné z: <http://www.pravniprostor.cz/clanky/obcanske-pravo/srovnani-pravni-upravy-manzelstvi-a-nesezdaneho-souziti-ii-dil-majetkove-vztahy-za-trvani-svazku>

²⁹DOŘIČÁK

- a) si rozvedený manžel neopatřil přiměřené zaměstnání, přestože mu v tom nebránila závažná překážka,
- b) si rozvedený manžel mohl výživu zajistit řádným hospodařením s vlastním majetkem,
- c) se rozvedený manžel podílel za trvání manželství na péči o rodinnou domácnost,
- d) se rozvedený manžel nedopustil vůči bývalému manželce nebo osobě mu blízké činu povahy trestného činu, nebo
- e) je dán jiný obdobně závažný důvod.³⁰

Také může nastat situace, že například jeden z partnerů nesezdaného soužití zemře zaviněním cizí osoby. V případě, že na něm před smrtí byl druhý partner finančně závislý a byl dobrovolně partnerem vyživován, může pozůstalý partner požádat soud, aby mu viník poskytoval příspěvek na živobytí místo něj.³¹

Přestože mezi samotnými partnery jako takovými vyživovací povinnost není, pokud spolu založí rodinu a druh svobodnou matku opustí, je povinen jí po dobu dvou let od porodu přispívat na výživu a také pomoci uhradit náklady spojené s těhotenstvím a porodem.³²

Dle mého osobního názoru jsou manželé v tomto případě ekonomicky zajištěni mnohem lépe než druh s družkou, mezi kterými není vyživovací povinnost zákonem nijak upravována, a tak se při potížích od druhu oficiálně nijak nedovolají finanční pomoci (až na výjimky, viz odstavec výše).

4.3 Vdovský a vdovecký důchod

Partneři nesezdaného soužití nemají v případě úmrtí druhá či družky nárok na vdovský či vdovecký důchod. Právo dostávat tento příspěvek mají pouze manželé.³³ Což opět staví druhá a družku oproti manželům do nevýhodné pozice, protože se jim nedostane žádné takové finanční podpory.

4.4 Bydlení nesezdaných partnerů

Po uzavření sňatku vzniká manželům právo bydlet v bytě či domě druhého partnera. U nesezdaného soužití však k takovému kroku nedochází, přesto však druh s družkou mohou společně žít v jedné domácnosti, a to několika způsoby.³⁴

Jeden z partnerů se může nastěhovat do bytu či domu, který vlastní druhý partner. Tato volba by se mohla zdát nevýhodná v případě, že druh s družkou svůj vztah ukončí. Vlastník by totiž měl právo požadovat po bývalém partnerovi okamžité vystěhování.³⁵

Nesezdaní partneři také mohou žít v nemovitosti v podílovém spoluvlastnictví (o tom viz výše v 4. 1), k níž mají v případě totožné velikosti podílu stejná práva a povinnosti. Také se

³⁰ *Občanský zákoník* [online], § 760 - 763

³¹ DOŘIČÁK

³² *Občanský zákoník* [online], § 920

³³ MAŘÍK, K. Vdovský důchod po manželovi. In: *Naseduchody.cz* [online]. [cit. 2017-03-26]. Dostupné z: <https://www.naseduchody.cz/vdovsky-duchod.html>

³⁴ TOMEŠOVÁ, Jana. Srovnání právní úpravy manželství a nesezdaného soužití – III. díl, bydlení. In: *Právní prostor* [online]. ATLAS consulting spol. s r.o. [cit. 2017-04-02]. Dostupné z: <http://www.pravniprostor.cz/clanky/obcanske-pravo/srovnani-pravni-upravy-manzelstvi-a-nezezdaneho-souziti-iii-dil-bydleni>

³⁵ Tamtéž

zde naskýtá možnost uzavřít nájemní smlouvu tak, aby v ní měli oba partneři stejné postavení.³⁶

Jsou však i případy, že druh s družkou žijí v pronajatém bytě, ke kterému má smlouvu uzavřenou pouze jeden z partnerů. Vezmeme-li v potaz situaci rozchodu, ten partner, který smlouvu nemá, se pravděpodobně octne bez střechy nad hlavou, tak jako partner v prvním uvedeném způsobu společného bydlení. Problémy mohou nastat také, jestliže nájemce – druh či družka zemře. Pokud je však druh či družka zmíněna v nájemní smlouvě či v závěti (o té v kapitole 3) nebo dá-li pronajímatel souhlas, může na ni nájem v případě, že by neměla jiné bydlení, přejít, a to na dobu dvou let od smrti partnera.³⁷

---

³⁶ Tamtéž

³⁷ DOŘIČÁK

5 Hospodaření s příjmy nesezdanými partnery

5.1 Společné či oddělené hospodaření

Jak jsem již uvedla výše, mezi nesezdanými partnery nevzniká společné jmění a žádný právní vztah, jako v případě manželství. Tento fakt může vést k tomu, že se druh s družkou rozhodnou hospodařit odděleně nebo pouze částečně společně, protože jejich společné investice nejsou nijak právně chráněny. Jejich rozhodnutí ohledně způsobu hospodaření s financemi pravděpodobně také závisí na délce vztahu, na tom jestli mají, nebo nemají společně děti, na zkušenostech z předchozích vztahů a také na spokojenosti a vzájemné důvěře mezi partnery v soužití.³⁸

Dana Hamplová³⁹ i Jana Chaloupková⁴⁰ ve svých studiích uvádí, že druh s družkou hospodaří společně méně často než manželské páry.

„Je možné předpokládat, že páry, které mají děti, budou bez ohledu na to, zda jsou nebo nejsou sezdáni, hospodařit společně – tj. že se vzorce ekonomického hospodaření v nesezdaných soužitích s dětmi přibližují vzorcům hospodaření manželských párů.“⁴¹ Chaloupková taky při vyhodnocování dotazníku uvádí, že pokud už druh s družkou hospodaří společně, ponechávají si častěji než manželé alespoň část svých příjmů pro sebe.⁴²

Ve výsledcích analýzy také Chaloupková podotýká, že partneři pravděpodobně budou hospodařit společně, pokud nemají předchozí zkušenost s nesezdaným soužitím anebo pokud oba jsou ekonomicky neaktivní, tedy že ani jeden z nich nemá zaměstnání. Naopak menší pravděpodobnost na společné hospodaření mají ti partneři, kteří už si prošli rozvodem anebo ukončením jiného nesezdaného soužití. Chaloupková také zkoumala otázku spokojenosti a její vliv na společné hospodaření a došla k závěru, že pokud jsou partneři ve vztahu spokojení, budou spíše dávat příjmy dohromady než ti, kteří spokojeni nejsou a nemají dostatečnou důvěru v partnera.⁴³

Problematikou společného i odděleného hospodaření u nesezdaných párů se budu dále zabývat v dotazníku (viz níže v kapitole 7). Zaměřím se však pouze na osoby žijící v nesezdaném prozvodovém soužití.

---

³⁸ CHALOUPKOVÁ, Jana. Dohromady, nebo každý zvlášť? Hospodaření s příjmy manželských a nesezdaných párů. In: *Sociologický časopis* [online]. Sociologický ústav AV ČR, 2006, **42**(5), 971-986 [cit. 2017-04-02]. ISSN 2336-128X. Dostupné z:

http://sreview.soc.cas.cz/uploads/662faba09afbab130d7452e72004b5709000cea1_612_08Chaloupkova20.pdf

³⁹ HAMPLOVÁ, Dana. Nesezdané soužití – společné bydlení bez společné peněženky? In: *Sociologický časopis* [online]. Jilská 1, 110 00 Praha 1: SOCIOLOGICKÝ ÚSTAV AV ČR, 2015, **2015**(2), 261-278 [cit. 2017-04-16]. DOI: <http://dx.doi.org/10.13060/00380288.2015.51.2.161>. ISSN 2336-128X. Dostupné z:

http://promenyceskespolecnosti.cz/publikace/dok/13/Hamplova_D_2015_SC_Nesezdane_souziti.pdf

⁴⁰ CHALOUPKOVÁ (2006), s. 971-986

⁴¹ CHALOUPKOVÁ (2006), s. 976

⁴² CHALOUPKOVÁ (2006), s. 977

⁴³ Tamtéž, s. 982

6 Výhody a nevýhody nesezdaného soužití z ekonomického hlediska

Nesezdané soužití má jako každý jiný druh vztahu svoje výhody a nevýhody. V této kapitole se zaměřím jak na částečné shrnutí výše uvedených poznatků, na vyjmenování obecně známých informací, tak i na výhody nebo nevýhody, které zde ještě nebyly řečeny.

6.1 Některé výhody života v nesezdaném soužití

- 1) Nesezdané soužití vzniká dobrovolným rozhodnutím partnerů, na rozdíl od manželů druh s družkou nemusí stvrdit svůj vztah během žádného obřadu jako je svatba, a to je tedy staví do ekonomicky výhodnější situace – nemusí totiž hradit žádné výdaje s takovou událostí spojené.
- 2) V případě, že druh s družkou dojdou k názoru, že už nechtějí dále v nesezdaném soužití setrvávat, nemusejí podávat jako manželé žádost o rozvod, ale mohou se na ukončení vztahu sami společně domluvit, a tak na tom budou zase finančně oproti manželům lépe. Nebudou totiž muset za rozvod a jím vzniklé náklady utrácet svoje úspory.
- 3) Život ve dvou je výhodnější, než kdyby oba partneři žili v oddělených domácnostech, protože ušetří na běžných výdajích (jako je placení dvou bytů atd.).
- 4) Mezi druhem a družkou nevzniká společné jmění (viz výše v kapitole 4.1), což bychom mohli brát jako výhodu, hlavně z hlediska partnera, který je na tom finančně lépe než partner druhý. Příjmy druh a družky patří do jejich výhradního majetku, což znamená, že se o ně nemusí dělit s druhým partnerem tak, aby měli oba stejnou životní úroveň, jako tomu je v manželství.

6.2 Některé nevýhody života v nesezdaném soužití

- 1) Pokud jeden z partnerů zemře, může se stát, že pozůstalý partner po něm nic nezdědí, a to třeba i v případě, že spolu žili několik let atd. (o tom více v kapitole 3).
- 2) Ve stejné situaci jako v bodě 1) druh nebo družka nemá nárok na vdovský či vdovecký důchod (viz 4.3).
- 3) Nesezdaní partneři mohou mít v případě rozchodu nepříjemnosti v otázce bydlení (viz 4.4).
- 4) Druh s družkou na rozdíl od manželů nemůžou využít tzv. slevu na manžela/manželku. „*Pokud má manželka nebo manžel roční vlastní příjem nepřesahující 68 000 Kč, tak může manžel nebo manželka uplatnit roční daňovou slevu ve výši 24 840 Kč. Jestliže je manželka (manžel) držitelkou průkazu ZTP/P, tak je daňová sleva dvojnásobná.*“⁴⁴ Takže neušetří žádné peníze na daních.
- 5) Mezi partnery není vyživovací povinnost, což může být nevýhodné pro toho partnera, který by potřeboval finanční podporu, ale družka či druh by mu ji dobrovolně nechtěl poskytnout.

---

⁴⁴ GOLA, Petr. Finanční výhody manželství. In: *Finance.cz* [online]. Praha: Mladá fronta, 2016 [cit. 2017-04-23]. Dostupné z: <http://www.finance.cz/zpravy/finance/463575-financni-vyhody-manzelstvi/>

7 Hospodaření nesezdaného porozvodového soužití – Anonymní dotazník

V rámci praktické části mé práce jsem se pomocí anonymních dotazníků snažila zjistit, jak hospodaří nesezdaní partneři, kteří si v minulosti prošli rozvodem (problematikou hospodaření partnerů jsem se zabývala již výše v kapitole 5). Respondentů jsem se mimo základních informací jako je věk, bydliště, vzdělání a pohlaví také ptala na to, jestli hospodaří dohromady, či zvlášť a jaké faktory ovlivňují výběr jejich hospodaření (celý dotazník je k vidění v přílohách níže).

Celkem se mi podařilo získat čtyřicet osm odpovědí⁴⁵, a to jak pomocí tištěných dotazníků, které jsem umístila do čekárny mojí maminky⁴⁶, tak i dotazníků v elektronické podobě, jenž jsem pomocí webové aplikace Survio⁴⁷ sdílela mezi svými známými. Dohromady mi odpovědělo dvacet osm žen a dvacet mužů.

7.1 Faktory ovlivňující následující odpovědi

Vzdělání	Muži	Ženy
Základní	1	3
Středoškolské	13	19
Vysokoškolské	6	6

Bydliště	Muži	Ženy
Město	14	20
Vesnice	6	8

Věk	Muži	Ženy
18 - 25	0	0
26 - 35	2	5
36 - 45	6	12
46 - 55	8	8
56 - 65	1	3
65 a více	3	0

Odpovědi na otázky v dotazníku jsou ovlivněny různými faktory. Ve výše uvedených tabulkách můžeme vidět kolik mužů a žen dosáhlo daného vzdělání, počet respondentů daného věku a také jaké množství mužů a žen pochází z měst či vesnic.

7.2 Vyhodnocení hlavních otázek

7.2.1 Společné, či oddělené hospodaření

První otázkou, kterou jsem respondentům položila, jsem chtěla zjistit, jak hospodaří jako partneři, kteří pečují o domácnost (popřípadě děti).

Muži	18 - 25	26 - 35	36 - 45	46 - 55	56 - 65	65 a více	Celkem
dohromady	0	2	4	5	1	2	14
zvlášť	0	0	2	3	0	1	6

⁴⁵ Aplikace Survio umí ukázat i dotazníky, které respondent nedokončil, systém je pak ukáže jako prázdný.

Takové dotazníky se mi sešly asi tři. Jako důvod, proč dotazník lidé nedokončili, mě napadá, že jim otázky na jejich hospodaření s financemi a jejich příjmy mohly připadat jako příliš osobní.

⁴⁶ MUDr. Romana Langová - praktická lékařka pro dospělé - Litomyšlská 322, Česká Třebová 2, 560 02

⁴⁷ Survio s.r.o. Survio [online] [cit. 2017-05-08] Dostupné z: <https://www.survio.com/cs/>

Z tabulky můžeme vyčíst, že více mužů hospodaří s partnerkou dohromady. Z celkových dvaceti mužských respondentů jich pět uvedlo jako nejvyšší dosažené vzdělání vysokou školu, a jako bydliště město, tito muži hospodaří s družkou dohromady. Osm dalších mužů různého věku, kteří zaškrtnuli v otázce vzdělání střední školu, odpověděli stejně jako pánové v předchozím případě, pět z nich žije na vesnici. Muž, který ukončil studium po základní škole, s družkou také bydlí na vesnici, hospodaří zvlášť.

Po vyhodnocení této otázky se mi zdá, že muži s vyšším vzděláním a bydlištěm ve městě budou hospodařit s partnerkou společně s větší pravděpodobností než muži s nižším vzděláním z vesnic.⁴⁸

Ženy	18 - 25	26 - 35	36 - 45	46 - 55	56 - 65	65 a více	Celkem
dohromady	0	2	8	4	3	0	17
zvlášť	0	3	4	4	0	0	11

V případě žen si znovu můžeme všimnout, že jich více hospodaří s druhem dohromady. Nejvíce takto hospodaří ženy ve věku od 36 do 45 let, to by nás mohlo vést k myšlence, že tento fakt souvisí s tím, že takto staré ženy možná mají s partnerem společné dítě, což by je mohlo vést ke společnému hospodaření. Jestli je tato myšlenka správná, jsem zjišťovala v jedné z následujících otázek (viz níže). Všech šest žen, které v dotazníku vybraly vysokou školu jako vzdělání, patří do této věkové skupiny, čtyři z nich hospodaří s druhem společně. Také dalších deset žen různého věku uvedlo, že hospodaří společně. Tyto ženy zaškrtnuly v otázce vzdělání střední školu. Všechny tři ženy, které dosáhly pouze základního vzdělání, odpověděly na otázku stejně jako ženy v předchozích případech.

Celkem třicet jedna lidí hospodaří dohromady a sedmnáct zvlášť.

7.2.2 Kdo z partnerů s financemi hospodaří

Dále mě zajímalo, kdo z dvojice partnerů má hospodaření s penězi na starosti (tzn. kdo z nich sestavuje rodinný rozpočet atd.). Respondenti mohli vybrat ze čtyř možností: a) s penězi hospodaří družka, b) s penězi hospodaří druh, c) každý hospodaří zvlášť d) jiné.

Muži	18 - 25	26 - 35	36 - 45	46 - 55	56 - 65	65 a více	celkem
odpověď a)	0	1	2	3	1	0	7
odpověď b)	0	0	1	1	0	1	3
odpověď c)	0	1	2	3	0	1	7
odpověď d)	0	0	1	1	0	1	3

Tabulka nám říká, že v případě sedmi mužů o peníze pečuje družka, ve třech případech jsou to muži, kdo se o peníze stará. Sedm mužů uvedlo, že o peníze pečují s

⁴⁸ Toto moje tvrzení může být lehce zpochybnitelné, protože není zcela objektivní, dotazník totiž vyplnilo více mužů, kteří mají bydliště ve městě.

družkou každý zvlášť, což chápu tak, že pokud zároveň hospodaří dohromady, tak mají sice svůj účet, ale část peněz skládají na společné výdaje.

Ženy	18 - 25	26 - 35	36 - 45	46 - 55	56 - 65	65 a více	celkem
odpověď a)	0	0	1	3	1	0	5
odpověď b)	0	1	0	0	1	0	2
odpověď c)	0	4	8	3	1	0	16
odpověď d)	0	0	3	2	0	0	5

Ženy nejvíce vybíraly možnost c), která značí, že se o peníze s druhem starají každý zvlášť. To mě znovu přivádí k myšlence, kterou jsem rozvedla výše pod tabulkou mužů.

Z tabulek také můžeme vyčíst, že pokud se o peníze stará jeden z páru, je to častěji žena než muž, to uvedlo v celku dvanáct lidí. Tento fakt si vysvětlují tak, že ženy mají většinou na starosti chod domácnosti (nákup potravin, péče o děti), a tedy častěji manipulují se společnými penězi, a tak je jednodušší, aby plánovali rodinný rozpočet atd. Osm respondentů v dotazníku zaškrtnulo možnost d) a na vysvětlenou připsali např.: „Oba máme svůj účet a přitom jeden společný.“, „Společný účet i hospodaření“, „Peníze dáváme dohromady.“, „Máme rozděleno kdo a co hradí.“

7.2.3 Způsob hospodaření

V pořadí sedmou otázkou jsem se snažila zjistit, jakým způsobem spolu partneři hospodaří. Na výběr měli za a) příjmy dáváte dohromady a z této částky pak hradíte potřebné výdaje, berete si peníze podle potřeby, b) část příjmů dáváte dohromady (např. pro uhrazení domácnosti – nájem, poplatky atd.) a část si každý nechává pro svou potřebu, c) každý si svoje příjmy nechává a částky k uhrazení domácnosti a dalších položek platíte individuálně, d) jiné.

Muži	18 - 25	26 - 35	36 - 45	46 - 55	56 - 65	65 a více	celkem
odpověď a)	0	2	2	2	0	2	8
odpověď b)	0	0	2	5	1	1	9
odpověď c)	0	0	2	1	0	0	3
odpověď d)	0	0	0	0	0	0	0

Jak vidíme, nejvíce mužů dává část svých příjmů dohromady s družkou a část si nechává, většině z nich je mezi čtyřiceti šesti a padesáti pěti lety. Osm z dotazovaných mužů všechny svoje příjmy sdílí s partnerkou. Pouze tři z nich zvolili odpověď c), což by z mého pohledu mohlo být způsobeno například tím, že nejsou ve vztahu natolik spokojení, aby finance sdíleli, nebo mají výrazně rozdílnou velikost příjmů nebo s nimi žije dítě partnera z předchozího stavu a muž se nechce finančně podílet na péči o něj atd.

Ženy	18 - 25	26 - 35	36 - 45	46 - 55	56 - 65	65 a více	celkem
odpověď a)	0	1	5	1	1	0	8

odpověď b)	0	2	3	5	2	0	12
odpověď c)	0	2	4	2	0	0	8
odpověď d)	0	0	0	0	0	0	0

V případě žen se opakuje stejná situace jako u mužů – dvanáct z dotazovaných uvedlo, že dávají dohromady pouze část svých příjmů. Počet žen, jež sdílí všechny své peníze s druhem a těch, co si příjmy nechávají pro sebe a výdaje platí individuálně, je vyrovnaný.

Z tabulky tedy můžeme vyčíst, že dvacet žen dává úplně anebo alespoň částečně své příjmy dohromady s partnerem, což by mohlo souviset s mou již výše zmíněnou myšlenkou, že společně s druhem vychovávají společné dítě.

7.2.4 Domácnost s dětmi, či bez nich

Jestli žijí partneri společně s dětmi, či pouze spolu, jsem se chtěla dozvědět v další otázce. Tentokrát jsem respondentům dala na výběr z možností: a) máte a vychováváte společné dítě (děti), b) s vámi žije dítě (děti) partnera z předchozího manželského svazku nebo nesezdaného soužití, o které se nyní společně staráte, c) žijete pouze s partnerem bez dětí, d) jiné. Respondenti tentokrát mohli zaškrtnout více možností, proto je tentokrát v tabulce řádek navíc.

Muži	18 - 25	26 - 35	36 - 45	46 - 55	56 - 65	65 a více	Celkem
odpověď a)	0	1	2	1	0	0	4
odpověď a) i b)	0	1	1	1	0	0	3
odpověď b)	0	0	1	4	0	0	5
odpověď c)	0	0	2	2	1	3	8
odpověď d)	0	0	0	0	0	0	0

Tentokrát byla nejčastější odpověď c), a tedy nejvíce dotazovaných mužů žije pouze s partnerkou. Pět mužů uvedlo, že žije v domácnosti i s dítětem či dětmi partnerky. Čtyři mají s družkou vlastní děti, takže by se dalo očekávat, že tito partneri sdílí všechny příjmy. Tři respondenti vybrali zároveň odpověď a) i b), což znamená, že vychovávají s partnerkou svoje společné děti i její děti z předchozích svazků.⁴⁹ V tomto případě bych čekala, že budou hospodařit částečně společně.

Ženy	18 - 25	26 - 35	36 - 45	46 - 55	56 - 65	65 a více	Celkem
odpověď a)	0	4	4	1	0	0	9
odpověď a) i b)	0	0	1	1	0	0	2
odpověď b)	0	1	4	3	0	0	8
odpověď c)	0	0	2	3	3	0	8
odpověď d)	0	0	1	0	0	0	1

⁴⁹ Tento výsledek mě překvapuje, předpokládala jsem, že bude více mužů žít pohromadě s vlastními dětmi a zároveň dětmi z předchozích závazků partnerky.

Z tabulky s odpověďmi žen můžeme vyčíst, že devět z nich má s partnerem společné dítě (popřípadě děti) a když se podíváme na tabulku výše, která rozebírá způsob hospodaření s financemi, mohlo by nás napadnout, že by tento způsob se skutečností, že spolu partneři založili rodinu, mohl souviset. Počet respondentek, které žijí s druhovými dětmi a těch, které žijí pouze s druhem, je shodný.

7.2.5 Výše příjmů partnerů

Dále jsem se zajímala o to, jestli mají partneři příjmy vyrovnané anebo pokud si nevydělavají stejné množství peněz (popřípadě jinak získávají peníze), tak kdo z nich má příjmy vyšší. Na výběr bylo: a) družka má vyšší příjem, b) druh má vyšší příjem, c) oba máte stejné příjmy.

Muži	18 - 25	26 - 35	36 - 45	46 - 55	56 - 65	65 a více	Celkem
odpověď a)	0	0	1	1	0	1	3
odpověď b)	0	1	4	2	0	0	7
odpověď c)	0	1	1	5	1	2	10
Ženy	18 - 25	26 - 35	36 - 45	46 - 55	56 - 65	65 a více	Celkem
odpověď a)	0	0	2	2	1	0	5
odpověď b)	0	3	7	5	1	0	16
odpověď c)	0	2	3	1	1	0	7

Tabulka ukazuje, že pouze v málo případech mají ženy vyšší příjmy než muži. Ve skupině muži 65 let a více jeden respondent uvedl, že má partnerka vyšší příjem a dva, že mají příjmy vyrovnané. Tento výsledek bychom si mohli vysvětlit tak, že muž pobírá důchod a družka stále pracuje a její výplata (či mzda) je vyšší než druhův důchod, v případě, že mají stejné příjmy, by také mohla dostávat důchodový příspěvek, a to přibližně ve stejné výši, jako je příspěvek druhův.

Sedm mužů a šestnáct žen vybralo možnost b), a tedy že partner má vyšší příjmy. Tento výsledek by mohl být ovlivněn pobytem ženy na mateřské či rodičovské dovolené⁵⁰, a tím pádem by skoro určitě její příjmy nedosahovaly výše příjmů druhových. Deset mužů a sedm žen odpovědělo, že jsou jejich příjmy vyrovnané.⁵¹

7.2.6 Zaměstnanost partnerů

Dále jsem se respondentů ptala na to, jestli pracují, či ne. Protože od toho se odvíjejí jejich příjmy, a ty jsou pro hospodaření klíčové. Tentokrát lidé volili mezi možnostmi: a) družka nepracuje, b) druh nepracuje, c) oba nepracujete, d) oba pracujete.

Muži	18 - 25	26 - 35	36 - 45	46 - 55	56 - 65	65 a více	celkem
odpověď a)	0	1	0	0	0	0	1

⁵⁰ I muž by mohl být na rodičovské dovolené, takový případ by též mohl vysvětlit, proč respondenti uvádějí, že družka má vyšší příjem než druh.

⁵¹ To je dle mého názoru také vcelku překvapivý výsledek. Nečekala bych, že má tolik nesezdaně žijících lidí vyrovnané příjmy.

odpověď b)	0	0	0	0	0	1	1
odpověď c)	0	0	0	0	0	1	1
odpověď d)	0	1	6	8	1	1	17

Až na tři muže všichni vybrali odpověď d), a tedy že mají oba s družkou zaměstnání. Jeden muž ve věku mezi dvaceti šesti a třiceti pěti lety uvedl, že družka nepracuje. To by mohlo být způsobené mateřskou či rodičovskou dovolenou, o této možnosti jsem již polemizovala výše. Muži starší šedesáti pěti let nejspíše již nepracují, protože odešli do penze.

Ženy	18 - 25	26 - 35	36 - 45	46 - 55	56 - 65	65 a více	celkem
odpověď a)	0	1	0	0	0	0	1
odpověď b)	0	0	0	0	1	0	1
odpověď c)	0	0	0	0	1	0	1
odpověď d)	0	4	12	8	1	0	25

U žen se opakuje stejná situace, všechny se až na tři výjimky účastní pracovního procesu. Důvod proč tomu tak je, bych uvedla stejný jako pod tabulkou Muži.

7.2.7 Vliv zkušeností z předchozích vztahů na způsob hospodaření

Řekla bych, že způsob jakým nesezdaní partneři hospodaří, nepochybně ovlivňují jejich předchozí zkušenosti z manželství či předchozích vztahů. Požádala jsem je tedy, aby vybrali jeden z následujících důvodů, proč takto o finance pečují: a) s tímto způsobem hospodaření máte dobrou zkušenost z manželství či z předchozího nesezdaného soužití po rozvodu, b) s ostatními způsoby hospodaření nemáte dobrou zkušenost z manželství či nesezdaného soužití po rozvodu, c) chcete vyzkoušet jiný způsob hospodaření, než který jste využívali v manželství či předchozím nesezdaném soužití po rozvodu, d) jiné.

Muži	18 - 25	26 - 35	36 - 45	46 - 55	56 - 65	65 a více	Celkem
odpověď a)	0	0	0	3	1	2	6
odpověď b)	0	0	2	4	0	0	6
odpověď c)	0	2	3	1	0	1	7
odpověď d)	0	0	1	0	0	0	1

Nejčastějším argumentem mužů byla touha vyzkoušet dosud nevyužívaný způsob hospodaření, a to hlavně u respondentů ve věku mezi třiceti šesti a čtyřiceti pěti lety. Šest mužů nyní hospodaří s družkou jinak, než hospodařili s minulými partnerkami, jelikož jim dřívější způsob nevyhovoval, tuto možnost nejvíce zaškrtovali pánové ve čtvrté věkové kategorii. Stejný počet uvedl, že hospodaří stejně, protože mají z minulosti s tímto způsobem dobré zkušenosti. Pouze jeden člověk zvolil odpověď d).

Ženy	18 - 25	26 - 35	36 - 45	46 - 55	56 - 65	65 a více	Celkem
odpověď a)	0	1	5	1	1	0	8

odpověď b)	0	2	3	4	1	0	10
odpověď c)	0	0	3	3	1	0	7
odpověď d)	0	2	1	0	0	0	3

Nejvíce žen odpovědělo, že nyní hospodaří odlišným způsobem, jelikož s jinými nemají dobré zkušenosti z předchozích vztahů. Osm respondentek uvedlo, že hospodaří stejně jako s bývalými partnery, protože jim daný způsob vyhovoval. Dalších sedm spravuje finance jinak, protože chce zkrátka vyzkoušet způsob nový. Na rozdíl od mužů se zde našly tři ženy, které vybraly možnost d), nenapadá mě však, jaký k tomu měly důvod.⁵²

7.2.8 Výhodnost nesezdaného soužití oproti manželství

Dvanáctou otázkou jsem se snažila zjistit názor jednotlivců z nesezdaných párů na výhodnost tohoto soužití z ekonomického hlediska, protože se domnívám, že toto kritérium některé respondenty vede k tomu, že preferují žít s druhem či družkou nesezdaně spíše než znovu uzavřít sňatek. Odpovídající měli na výběr: a) ano, je to výhodnější, b) ne, není to výhodnější, c) nevím, d) nad touto otázkou neuvažuji, e) jiné.

Muži	18 - 25	26 - 35	36 - 45	46 - 55	56 - 65	65 a více	celkem
odpověď a)	0	0	1	2	0	0	3
odpověď b)	0	0	0	1	0	2	3
odpověď c)	0	1	3	0	1	1	6
odpověď d)	0	1	2	5	0	0	8
odpověď e)	0	0	0	0	0	0	0

Z tabulky lze vyčíst, že nejvíce mužů neuvažuje nad tím, zda je nesezdané soužití výhodnější než uzavření nového sňatku. Většina takových mužů je ve věku čtyřiceti šesti až padesáti pěti let. Dalších šest neví, jestli je výhodnější setrvat v nesezdaném soužití, nebo znovu vstoupit do manželství. Pouhých šest mužských respondentů má vyhraněný názor, tři z nich si myslí, že nesezdané soužití má v tomto ohledu více výhod, tři jsou opačného názoru.

Ženy	18 - 25	26 - 35	36 - 45	46 - 55	56 - 65	65 a více	celkem
odpověď a)	0	3	2	2	0	0	7
odpověď b)	0	0	0	0	1	0	1
odpověď c)	0	2	4	3	1	0	10
odpověď d)	0	0	6	3	1	0	10
odpověď e)	0	0	0	0	0	0	0

⁵² Po tom, co jsem dotazníky rozeslala a rozšířila mezi lidmi, mě napadlo, že by taktéž mohlo být zajímavé, zeptat se respondentů na to, jak spokojení ve vztahu jsou, protože tato skutečnost nejspíše jejich způsob hospodaření také ovlivňuje. Na tuto úpravu dotazníku jsem si však vzpomněla pozdě. Navíc se obávám, že by ženy a muži neodpovídali pravdivě.

Počet žen, které zvolily odpověď c) a d) je vyrovnaný. Šest respondentek z věkové kategorie třicet šest až čtyřicet pět let uvedlo, že nad výhodností nesezdaného soužití oproti manželství neuvažují, čtyři ve stejném věku odpověděly, že neví. Celkem osm různě starých žen má ohledně této problematiky jasný názor, sedm z nich považuje nesezdané soužití za výhodnější oproti manželství, jedna žena věří, že by bylo výhodnější znovu uzavřít sňatek než setrvávat s druhem nynějším způsobem. Ani jedna žena, ani jeden muž nepřišel s jiným argumentem na tuto otázku.⁵³

Nejspíše tedy partnerům v nesezdaném soužití záleží více na jiných kritériích než na tom, aby měli stejnou ekonomickou úroveň jako manželé, tedy aby byl jejich vztah stejně jako ten manželský zabezpečen zákonem a oni tak mohli čerpat z jeho výhod.

7.2.9 Důležitost finančního zabezpečení

Na závěr mě zajímalo, jakou důležitost nesezdaní partneri přikládají dobrému finančnímu zabezpečení. Mohli odpovědět, že je pro ně toto zabezpečení: a) velmi důležité, b) důležité, c) ne tak důležité, d) na vztah nemá vliv.

Muži	18 - 25	26 - 35	36 - 45	46 - 55	56 - 65	65 a více	celkem
odpověď a)	0	1	0	0	0	0	1
odpověď b)	0	1	4	5	1	0	11
odpověď c)	0	0	1	3	0	2	6
odpověď d)	0	0	1	0	0	1	2

Jedenáct mužů uvedlo, že je pro ně dobré finanční zabezpečení důležité. Nejvíce pánové ve věku mezi třiceti šesti a padesáti pěti lety, tuto skutečnost si vysvětlují tak, že chtějí být finančně zabezpečení, aby měli jistotu, že dobře užijí svoje děti. Jak už ale víme z tabulky pod otázkou osm, jen pár mužů z této kategorie žije v domácnosti se svými dětmi. Jeden řekl, že je pro něj dobré finanční zabezpečení velmi důležité. Šest respondentů konstatovalo, že finanční zabezpečení pro ně není ve vztahu s družkou tak důležité. U dvou mužů nemá otázka finančního zabezpečení na vztah vliv.

Ženy	18 - 25	26 - 35	36 - 45	46 - 55	56 - 65	65 a více	celkem
odpověď a)	0	0	2	1	0	0	3
odpověď b)	0	5	6	6	2	0	19
odpověď c)	0	0	1	0	1	0	2
odpověď d)	0	0	3	1	0	0	4

Jak vidíme z tabulky, pro značnou většinu žen je finanční zabezpečení důležité, tuto možnost totiž zvolilo devatenáct respondentek. Pro další tři je finanční zabezpečení dokonce

⁵³ Znovu musím říci, že mě výsledek překvapil. Čekala jsem, že budou mít respondenti jasnější názory na výhodnost nesezdaného soužití, protože jsem právě toto kritérium považovala za jeden z rozhodujících faktorů, proč mají raději v dokladech kolonku rodinný stav vyplněný přídatným jménem rozvedený/á než ženatý/vdaná.

velmi důležité. Dvě ho nepovažují za tak důležité a u čtyř žen nemá finanční zabezpečení žádný vliv.⁵⁴

Pro celkem třicet lidí, kteří vyplňovali tento dotazník, je tedy finanční zabezpečení důležité. To je dle mého názoru pochopitelné, když spolu partneři sdílí domácnost a třeba i své příjmy, nejspíše chtějí cítit finanční stabilitu, která je důležitá pro správný chod domácnosti, výchovu dětí atd.

---

⁵⁴ Z mého pohledu jsou tedy takové ženy na partnerovi finančně nezávislé a domácnost s ním sdílí hlavně z citových důvodů.

8 Závěr

Konečně se blíží cílová rovinka celé seminární práce, kde bych ráda shrnula, k čemu jsem za těch několik měsíců došla.

Když se vrátím skoro na začátek práce do kapitoly 3, která se zabývala dědictvím nesezdaných partnerů, tak bych řekla, že jsem dospěla k názoru, že druh s družkou mají ve skupinách dědění opravdu nevýhodné postavení, takže pokud jejich protějšek nestihne napsat před smrtí závěť, způsobí jim jeho smrt nejenom citovou újmu, ale také velkou újmu finanční.

Dále bych podotkla, že pro osoby, které si chtějí zachovat jakousi svobodu, je výhodné, že mezi druhem a družkou nevzniká žádné společné jmění jako je tomu i manželství, ale přesto mají možnost nějaké věci díky podílovému vlastnictví vlastnit dohromady.

Co se týče výhodnosti či nevýhodnosti vyživovací povinnosti, to dle mého názoru záleží na situaci a postavení daného člověka. Fakt, že mezi druhem a družkou přirozeně vyživovací povinnost není, může, ale nemusíme působit problémy. Dokud se ani jeden z partnerů nedostane do finančních potíží, tak by snad ani jednomu nemělo vadit, že mezi nimi tato povinnost neexistuje. Pokud spolu tedy nezaloží rodinu a otec matku neopustí během těhotenství nebo brzy po porodu, to by jí pak musel finančně pomáhat. Jestliže to bude později, tak by jí musel přispívat na výchovu dítěte, to už je ale vyživovací povinnost rodiče k dítěti. Partneři nemají ani v případě smrti jednoho z nich nárok na vdovský či vdovecký důchod, to je tedy také nevýhoda a navíc mohou mít problémy v otázce bydlení.

Velkou část mé práce jsem se zabývala hospodařením s financemi, a to jak v teoretické části, tak i v praktické. Na to jestli partneři hospodaří společně, částečně společně, nebo odděleně působí mnoho faktorů, jako je spokojenost ve vztahu, jestli mají partneři děti, jaké mají zkušenosti z předchozích vztahů, kolik si vydělávají peněz a mnohé další.

Ve svém dotazníku jsem došla k závěru, že více respondentů hospodaří společně než odděleně a že o společnou kasu častěji pečují oba než pouze jeden z partnerů. Větší část dotazovaných uvedla, že část svých příjmů dává s partnerem dohromady, ale část si nechává pro svou potřebu. Mnoho odpovídajících žen a mužů nežije v domácnosti pouze s partnerem, nýbrž i s dětmi, ať už vlastními či partnerovými. Také jsem se z dotazníku dozvěděla, že málokdy žena vydělává více než muž, častěji mají oba stejné příjmy nebo si více vydělává muž a že je velkou výjimkou, když jeden z partnerů nepracuje, ve skoro všech případech má zaměstnání druh i družka. Nesezdaní partneři častěji hospodaří odlišným způsobem než v předchozích vztazích, protože si z nich odnesli s jinými způsoby špatné zkušenosti anebo hospodaří jinak proto, aby poznali dosud nevyzkoušený způsob. Překvapilo mě, že většina lidí nemá ponětí nebo ani nepřemýšlí nad tím, jestli je nesezdané soužití ekonomicky výhodnější oproti manželství, celkem pouhých čtrnáct respondentů mělo na tuto otázku jasný názor. Na závěr se naplnilo moje očekávání u otázky, kterou jsem chtěla zjistit, jakou důležitost lidé přikládají dobrému finančnímu zajištění – celkem třicet čtyři dotazovaných uvedlo, že je pro ně finanční zajištění důležité nebo dokonce velmi důležité.

A to je k mojí seminární práci úplně všechno. Nakonec bych znovu podotkla, že jsem ráda za to, že jsem se kvůli semináři Společenských věd musela přemoci a tuto práci napsat,

protože mi to nepochybně pomůže v mém budoucím akademickém životě a protože jsem se snad naučila vytvářet citace, které jsou právě v akademických pracích velmi důležité a jejich správné zpracování je nezbytně nutné.

9 Seznam zdrojů

Knižní zdroje:

HRUŠÁKOVÁ, Milana. *Manželství a paragrafy*. Praha: Computer Press, 2000. ISBN 80-7226-409-5.

HRUŠÁKOVÁ, Milana a Zdeňka KRÁLÍČKOVÁ. *České rodinné právo*. 3., přepracované a doplněné vydání. Brno: Masarykova univerzita: Doplněk, 2006. ISBN 80-7239-192-5.

CHODĚRA, Oldřich. *Partnerství, manželství a paragrafy*. Praha: Grada, 2002. ISBN 80-247-0217-7.

KRÁLÍČKOVÁ, Zdeňka. *Rodinné právo v otázkách a odpovědích*. Praha: Computer Press, 2000. ISBN 80-7226-365-X.

Akademické práce:

PULKRÁBKOVÁ, Eva. *Právní a sociální aspekty osob žijících v manželství a nesezdaném soužití*. Brno, 2010 [cit. 2016-12-17]. Dostupné z: http://digilib.k.utb.cz/bitstream/handle/10563/13443/pulkr%C3%A1bkov%C3%A1_2010_bp.pdf?sequence=1&isAllowed=y. Bakalářská práce. Univerzita Tomáše Bati Ve Zlíně, Fakulta Humanitních studií, Institut mezioborových studií Brno. Vedoucí práce Miroslava Kejdová.

VEIGLOVÁ, Martina. *Nesezdané soužití - sociální a právní aspekty* [online]. Brno, 2010 [cit. 2016-11-28]. Dostupné z: http://digilib.k.utb.cz/bitstream/handle/10563/12156/veiglov%C3%A1_2010_dp.pdf?sequence=1&isAllowed=y. Diplomová práce. Univerzita Tomáše Bati Ve Zlíně, Fakulta humanitních studií, Institut mezioborových studií Brno. Vedoucí práce Miroslava Kejdová.

Seznam elektronických článků v online periodikách:

HAMPLOVÁ, Dana. Nesezdané soužití – společné bydlení bez společné peněženky? In: *Sociologický časopis* [online]. Jilská 1, 110 00 Praha 1: SOCIOLOGICKÝ ÚSTAV AV ČR, 2015, **2015**(2), 261-278 [cit. 2017-04-16]. DOI: <http://dx.doi.org/10.13060/00380288.2015.51.2.161>. ISSN 2336-128X. Dostupné z: http://promenyceskespolecnosti.cz/publikace/dok/13/Hamplova_D_2015_SC_Nesezdane_sou_ziti.pdf

CHALOUPKOVÁ, Jana. Dohromady, nebo každý zvlášť? Hospodaření s příjmy manželských a nesezdaných párů. In: *Sociologický časopis* [online]. Sociologický ústav AV ČR, 2006, **42**(5), 971-986 [cit. 2017-04-02]. ISSN 2336-128X. Dostupné z: http://sreview.soc.cas.cz/uploads/662faba09afbab130d7452e72004b5709000cea1_612_08Chaloupkova20.pdf

VÍTEČKOVÁ, Miluše a Iva BRABCOVÁ. Nesezdané soužití - součást proměny rodiny (přehledová studie). *KONTAKT: časopis pro ošetrovatelství a sociální vědy ve zdraví a*

nemoci [online]. 2010, **XII**(4), 488-499 [cit. 2016-11-28]. ISSN 1804-7122. Dostupné z: <http://casopis-zsfju.zsf.jcu.cz/kontakt/administrace/clankyfile/20120423193745659169.pdf>

Seznam příspěvků na webu:

DOŘIČÁK, Lukáš. Nesezdané soužití a jeho právní aspekty. In: *Muj-pravnik.cz* [online]. 2009 [cit. 2016-11-28]. Dostupné z: <http://muj-pravnik.cz/nesezdane-souziti-jeho-pravni-aspekty/>

GOLA, Petr. Finanční výhody manželství. In: *Finance.cz* [online]. Praha: Mladá fronta, 2016 [cit. 2017-04-23]. Dostupné z: <http://www.finance.cz/zpravy/finance/463575-financni-vyhody-manzelstvi/>

MAŘÍK, K. Vdovský důchod po manželovi. In: *Naseduchody.cz* [online]. [cit. 2017-03-26]. Dostupné z: <https://www.naseduchody.cz/vdovsky-duchod.html>

TOMEŠOVÁ, Jana. Srovnání právní úpravy manželství a nesezdaného soužití – II. díl, majetkové vztahy za trvání svazku. In: *Právní prostor* [online]. ATLAS consulting spol. s r.o. [cit. 2017-03-25]. Dostupné z: <http://www.pravniprostor.cz/clanky/obcanske-pravo/srovnani-pravni-upravy-manzelstvi-a-nesezdaneho-souziti-ii-dil-majetkove-vztahy-za-trvani-svazku>

TOMEŠOVÁ, Jana. Srovnání právní úpravy manželství a nesezdaného soužití – III. díl, bydlení. In: *Právní prostor* [online]. ATLAS consulting spol. s r.o. [cit. 2017-04-02]. Dostupné z: <http://www.pravniprostor.cz/clanky/obcanske-pravo/srovnani-pravni-upravy-manzelstvi-a-nesezdaneho-souziti-iii-dil-bydleni>

Online občanský zákoník:

Občanský zákoník: § 655-975 Část druhá Rodinné právo. *Občanský zákoník* [online]. [cit. 2016-11-28]. Dostupné z: <http://obcanskyzakonik.propravo.cz/2014/03/655-975-cast-druha-rodinne-pravo.html>

Občanský zákoník: § 976-1720 Část třetí Absolutní majetková práva. *Občanský zákoník* [online]. [cit. 2017-02-05]. Dostupné z: <http://obcanskyzakonik.propravo.cz/2014/03/976-1720-cast-treti-absolutni-majetkova.html>

Webová aplikace pro tvorbu dotazníku:

Survio s.r.o. Survio [online] [cit. 2017-05-08] Dostupné z: <https://www.survio.com/cs/>

Přílohy

Příloha č. 1:

Anonymní dotazník - Hospodaření partnerů porozvodového nesezdaného soužití

Aby mělo vyplňování tohoto dotazníku smysl, měl by být respondent rozvedený a žít nesezdaně s novým partnerem.

- 1) Pohlaví: muž/žena
- 2) Vzdělání: základní/středoškolské/vysokoškolské
- 3) Věk: 18 – 25/26-35/36-45/46-55/56-65/65 a více
- 4) Bydliště: město/vesnice
- 5) Jako partneři, kteří spolu pečují o domácnost (popřípadě děti), hospodaříte:
  - a) Dohromady
  - b) Každý zvlášť
- 6) S penězi hospodaří:
  - a) Družka a dává vám váš díl
  - b) Druh a dává vám váš díl
  - c) Každý zvlášť
  - d) Jiné
- 7) S penězi hospodaříte tímto způsobem:
  - a) příjmy dáváte dohromady a z této částky pak hradíte potřebné výdaje, berete si peníze podle potřeby
  - b) část příjmů dáváte dohromady (např. pro uhrazení domácnosti – nájem, poplatky atd.) a část si každý nechává pro svoji potřebu
  - c) každý si svoje příjmy nechává a částky k uhrazení domácnosti a dalších položek platíte individuálně
  - d) Jiné
- 8) S penězi takto hospodaříte a přitom:
  - a) Máte a vychováváte společné dítě (děti)
  - b) S vámi žije dítě (děti) druhého partnera z manželského svazku nebo z předchozího nesezdaného soužití, o které se nyní společně staráte
  - c) Žijete pouze s partnerem bez dětí
  - d) Jiné
- 9) S penězi takto hospodaříte a přitom:
  - a) Družka má vyšší příjem
  - b) Druh má vyšší příjem
  - c) Oba máte stejné příjmy
- 10) S penězi takto hospodaříte a přitom:
  - a) Družka nepracuje
  - b) Druh nepracuje
  - c) Oba nepracujete
  - d) Oba pracujete⁵⁵

---

⁵⁵ Tento dotazník je částečně zpracovaný na základě článku ze Sociologického časopisu:

- 11) S penězi takto hospodaříte, protože:
- a) S tímto způsobem hospodaření máte dobrou zkušenost z manželství či z předchozího nesezdaného soužití po rozvodu
  - b) S ostatními způsoby hospodaření nemáte dobrou zkušenost z manželství či z předchozího nesezdaného soužití po rozvodu
  - c) Chcete vyzkoušet jiný způsob hospodaření, než který jste využívali v manželství či v předchozím nesezdaném soužití po rozvodu
  - d) Jiné
- 12) Myslíte si, že život v nesezdaném porozvodovém soužití je z ekonomického hlediska výhodnější než uzavření nového sňatku?
- a) Ano, je to výhodnější
  - b) Ne, není to výhodnější
  - c) Nevím
  - d) Nad touto otázkou neuvažuji
  - e) Jiné
- 13) Hospodaření s penězi a dobré finanční zabezpečení je pro vás ve vztahu:
- a) Velmi důležité
  - b) Důležité
  - c) Ne tak důležité
  - d) Na vztah nemá vliv

CHALOUPKOVÁ, Jana. Dohromady, nebo každý zvlášť? Hospodaření s příjmy manželských a nesezdaných párů. Sociologický časopis [online]. Sociologický ústav AV ČR, 2006, 42(5), 971-986 [cit. 2017-02-19].

Dostupné z:

http://sreview.soc.cas.cz/uploads/662faba09afbab130d7452e72004b5709000cea1_612_08Chaloupkova20.pdf